

Abstraktitaide

Abstrakti eli ei-esittävä taide ei jäljittele tai kuvaa mitään silmälle näkyvää kohdetta.

Moniaistisuus

Moniaistisuus on keskeinen tapa lähestyä nykytaidetta. Toisinaan teoksia voi katsomisen lisäksi esimerkiksi tunnustella, kuunnella, haistella ja jopa maistella

Muotokuva

Muotokuva on taideteos, joka viittaa tiettyyn henkilöön. Perinteisesti on ajateltu, että muotokuva kuvaa henkilön ulkoista olemusta ja välittää tietoa hänen luonteestaan ja asemastaan. Nykymuotokuvassa ei välttämättä esiinny lainkaan ihmishahmoa.

Performanssi

Performanssi esittävän taiteen muoto, joka voi yhdistää erilaisia ilmaisutapoja. Performanssissa taiteilija voi esimerkiksi reagoida ympäröivään tilaan tai käyttää audiovisuaalista tekniikkaa osana esitystä. Performanssi on ainutkertainen tapahtuma tietyssä paikassa tiettyyn aikaan

Esteettinen

Estetiikka kysyy, miksi pidämme jotakin kauniina tai taiteena.

Käsitetaide

Käsitetaiteen teoksen fyysinen olomuoto saattaa olla lause paperilla tai kiillotettu alue lattiassa. Taideesine puuttuu ehkä kokonaan. Tärkeintä on ajatus, joka saa katsojan mielen askartelemaan.

Kultainen leikkaus

on yksi sommittelun perussäännöistä. Se tarkoittaa janan jakoa niin, että pienemmän osan suhde suurempaan on sama kuin suuremman osan suhde koko janaan. Tämä näkyy luonnossa esimerkiksi kukissa ja simpukan spiraalissa.

Havaittu,

ja eletty, koettu maailma. Taideteoksen edessä ihmettelijä voi pohtia, miltä teoksen äärellä oleminen tuntuu ja mitä se tuo mieleen

Installaatio

Installaatio on tilaan rakennettu taideteos, joka voi koostua esimerkiksi arkisista esineistä, näyttelyrakenteista, valosta, äänestä ja videoprojisoinneista; esitysinstallaatiossa myös ihmisistä.

Kineettinen taide

Kineettisen taiteen ominaispiirre on liike tai liikkeen illuusio. Monet kineettiset taideteokset ovat kolmiulotteisia rakennelmia, joissa on liikkuvia osia. Maalaustaiteessa kineettisyydellä viitataan optisiin illuusioihin, jotka näyttävät liikkuvan (vahvat kontrastit ja raita-/ruutukuviot).

Kauneus

Klassisen käsityksen mukaan kauneus on miellyttävyyttä ja harmoniaa. Sitä on ajateltu löytyvän luonnosta mutta myös parhaista taideteoksista. Ennen 1900-lukua kauneutta pidettiin taiteen keskeisenä päämääränä.

Nykytaide

Nykytaide on oman aikamme taidetta, nykytaiteen alku sijoitetaan usein 1960-luvulle. Sitä on usein vaikea arvioida esimerkiksi kauneuden tai taidokkuuden perusteella. Teoksen juju voi olla oivallus, tapahtuma tai tunne, jonka teos saa aikaan.

Mediataide

Mediataiteen teosmuotoja ovat esimerkiksi videoteokset, ääniteokset, mediaperformanssit, multimediateokset, pelit ja verkkoteokset. Mediataide käyttää välineenään sähköistä mediaa mutta yhdistää siihen usein myös muita elementtejä.

Moderni-taide

on kattokäsite useille taiteellisille liikkeille ja tyyliille, jotka ajoittuvat noin 1860–1960-luvuille. Kuvataiteessa tärkeää oli materiaali, muoto, väri ja rytmi. Aihe ja tarina joutivat sivuun, ja abstrakti ilmaisu valtasi alaa.

Vuorovaikut-teisuus

Voi sanoa, että taideteos saa merkityksen tai toteutuu vasta katsojan ja teoksen kohdatessa. Vuorovaikutusta tapahtuu myös toisten taiteen katsojien kanssa. Yhteinen kokemus taiteen äärellä tai keskustelussa syntyvä tulkinta saattaa tuoda teokseen aivan erilaisia merkityksiä kuin yksinäinen pohdiskelu.

Asetelma

liikkumattomista esineistä sommiteltu kokonaisuus.

Välivärit

Välivärit ovat
oranssi,
violetti ja
vihreä.

Päävärit

Päävärit
ovat
punainen,
keltainen ja
sininen.

Murretut värit

Murretut värit ovat värejä,
jotka on sekoitettu
vastavärillä tai harmaalla,
jolloin niiden sävy muuttuu
vähemmän kirkkaaksi ja
puhtaaksi. Ne ovat
pehmeämpiä ja
maanläheisempiä kuin
puhtaat värit.

Kylmät värit

6 värinapin paletissa:
Kadmiunin keltainen
(sinertävä keltainen)
Karmiinin punainen
(sinertävä punainen)
Ultramariinin sininen
(punertava sininen)

Lämpimät värit

6 värinapin paletissa:
Kromin keltainen
(punertava keltainen)
Sinooperin punainen
(kellertävä punainen)
Preussin sininen
(kellertävä sininen)

Valööri

tarkoittaa värin
tai pinnan
tummuusastetta
eli sitä, kuinka
vaalea tai
tumma sävy on.

Sävy

Värin sävy on yksi värin
havaittava ominaisuus.
Päävärit ovat punainen,
keltainen ja sininen.
Välivärit ovat oranssi,
violetti ja vihreä.
Näitä värejä
yhdistelemällä saadaan
aina vain uusia värisävyjä.

Kylläisyys

on värin voima,
puhtaus ja
pigmenttipitoisuus